

Resultater 2012

Visjon og bakgrunn

I 2012 har vi opplevd mange nye værrekorder; flest tropiske stormer, mer regn og mer tørke. Vi ser alvorlige klimaendringer ta form. Skal målet om en global temperaturøkning på bare 2 grader celsius nås må vi handle. Også i 2012 har klimaforskerne advart oss om at vi nå bare har tiden og veien.

Gjennom Oljefri har vi klart å skape en plattform for klimahandling på flere samfunnsnivåer: for enkeltmennesker, næringsliv, kommuner, fylker og stat. Det er bare i fellesskap vi kan gjøre noe med de 1,4 millioner tonn CO₂-ekvivalentene som oljefyring står for i Norge. Oljefris visjon er et samfunn helt uten oljefyring i 2020. Denne visjonen er innen rekkevidde!

Klarer vi å kutte disse utslippene reduseres ikke bare omfanget av klimagasser i atmosfæren, i tillegg klarer vi kanskje også å skape mer klimaengasjement, mer klimastolthet og mer klimahandling.

Oljefri ble startet i Bergen i 2008 som et samarbeidsprosjekt mellom Bergen kommune, BKK og Naturvernforbundet. Senere kom Hordaland fylkeskommune og Fjell kommune med som samarbeidspartnere. I 2010 ble prosjektet utvidet til Oslo og Asker i Akershus. I 2012 har Oljefri blitt ytterligere utvidet til Trondheim, Kristiansand og de andre kommunene i Knutepunkt Sørlandet.

Dette dokumentet er interaktivt. Pekeren indikerer lenker til interne sider i dokumentet eller til eksterne websider.

Innhold

Visjon og bakgrunn.....	2
Takk for samarbeidet	3
Politikk.....	4
Regioner.....	5
Tilbydere.....	6-7
Besøk og brukere på oljefri.no.....	8
Har du blitt oljefri?.....	9
Aktiviteter.....	10
Lansering.....	10
Informasjonsmøter.....	12
Utsendte brev	13
Stunts, stands og utstilling.....	13
Befaringer og visninger.....	14
Media	15-17
Kartlegging.....	18
Partnere.....	19
Oljefri innen 2020!	20

Takk for samarbeidet

Lars Haltbrekken,
Leder i Naturvernforbundet

Naturvernforbundet takker for det viktige samarbeidet i 2012 med å gjøre det enklere å bli oljefri og spare energi.

Klimahandling har mange ansikter:

Gunnhild Nysæther i Bergen erstattet oljeovnen sin med fornybar energi, og byttet alle vinduene i huset. Kristiansand kommune gjennomfører omfattende energieffektiviseringstiltak i egne bygg.

Over 100 boligeiere i Asker møtte opp på informasjonsmøte om klimavennlig oppvarming og nedgravde oljetanker i Asker kulturhus i oktober.

Oljefris "ad horkester" Ledningarna spilte konsert på en oppgravd oljetank under lanseringsarrangementet på Nordre Gate i Trondheim.

80 eiere av næringsbygg og borettslag "speed-datet" med tilbydere av fornybar oppvarming og energieffektiviseringstjenester hos Bergens Næringsråd. Hertzberg Varmeteknikk ble den Oljefri-tilbyderen som i 2012 har hjulpet flest personer med å bli oljefri.

Vi ser fram til å fortsette samarbeidet i 2013 med å skape mange flere klimahandlinger.

Politikk

I 2012 har Oljefri og Naturvernforbundet vært en av bidragsyterne til at utfasing av fossil fyringsolje er blitt satt høyt på den politiske dagsorden.

I Klimameldingen omtales Oljefri som et viktig virkemiddel for å få ned klimagassutslippene i Norge. Klimaforliket på Stortinget gikk i tillegg inn for et forbud mot oljefyring i 2020, både i husholdninger og som grunnlast i næringsbygg. I forkant av dette har flere kommuner, blant annet Oslo kommune, Asker kommune og Trondheim kommune vedtatt at de skal være helt uten oljefyring innen 2020.

Vi har kommet med politiske innspill lokalt og nasjonalt. Vi har ønsket en økning i avgiftene på fyringsolje nasjonalt, men også sett på hvilke muligheter den enkelte kommune kan ha for å etablere egne lokale avgifter, eller forbud mot bruk av fyringsolje. Vi har også bedt om at CO2 avgiften må økes. For å gjøre det lettere å spare energi og bli oljefri har vi frontet at støtteordningene til husholdningene må bli bedre, og vi jobber for at energifrigjøring verdsettes høyere enn energiproduksjon. Derfor har vi også foreslått at flere kommuner bør tilby gratis energirådgivning, for å gjøre det enklere å spare energi.

Lokalt har vi gitt innspill til kommunene vi samarbeider med for å følge opp viktige klimatiltak i kommunens bygningsmasse og kommet med konkrete forslag til ambisjonsnivå. Vi har også vært opptatt av å vise hvordan kommuner kan gå frem for å bedre oversikten over nedgravde oljetanker.

Oljefri i Regjeringens Klimamelding (Meld. St. 21, 2011–2012, Norsk klimapolitikk)

Boks 7.5 Oljefri.no – nettsted med oppskrift for hvordan oljefyren kan skiftes ut

Nettstedet *oljefri.no* gir brukerne oppskriften på hvordan oljefyren kan byttes ut med mer miljøvennlige oppvarmingskilder. Naturvernforbundet har initiert og utviklet nettsiden. Nettsiden setter folk i kontakt med leverandører som kan tilby ulike fornybare energiløsninger som:

- fjernvarme basert på fornybar energibærer
- lokale varmpumper (luft/vann eller væske/vann basert på for eksempel grunnvarme eller sjøvarme)
- solfangere
- biokjel som er pelletsfyr eller vedfyr
- rentbrennende vedovn, pelletsovn, pelletskamin, biogass
- andre «nest-best» løsninger kan være varmpumper luft/luft, helvedfyring og flisfyr kjel.

Nettstedet tilbyr også hjelp til å fjerne nedgravde oljetanker. Nettsiden retter seg mot husholdninger, borettslag og bedrifter.

Oljefri.no er foreløpig operativ i Bergen kommune, Fjell kommune, Oslo kommune og Asker

kommune. Flere andre av Framtidens byer ønsker også å etablere en lokal nettside av Oljefri.

Nettsiden lanseres i Trondheim i mai 2012, i Kristiansand i oktober, og det er planer for lansering av nettsider i Drammen, Stavanger og Sandnes i 2013. Etableringen av Oljefri.no i byene er i de fleste tilfeller finansiert av kommunen selv med tilskudd fra Fylkesmannen og fylkeskommunen. Også Miljøverndepartementet har gitt tilskudd til etableringen i byene som et tiltak i Framtidens byer. Andre samarbeidspartner er Klima- og forurensningsdirektoratet, bransjeforeninger og privat næringsliv.

Figur 7.4 oljefri.no

Regioner

I 2012 ble Oljefri utvidet til to nye regioner. Prosjektet ble lansert i Trondheim i mai og i Kristiansand og de andre seks kommunene i Knutepunkt Sørlandet i oktober. I dag drives Oljefri i følgende regioner og kommuner:

Hordaland

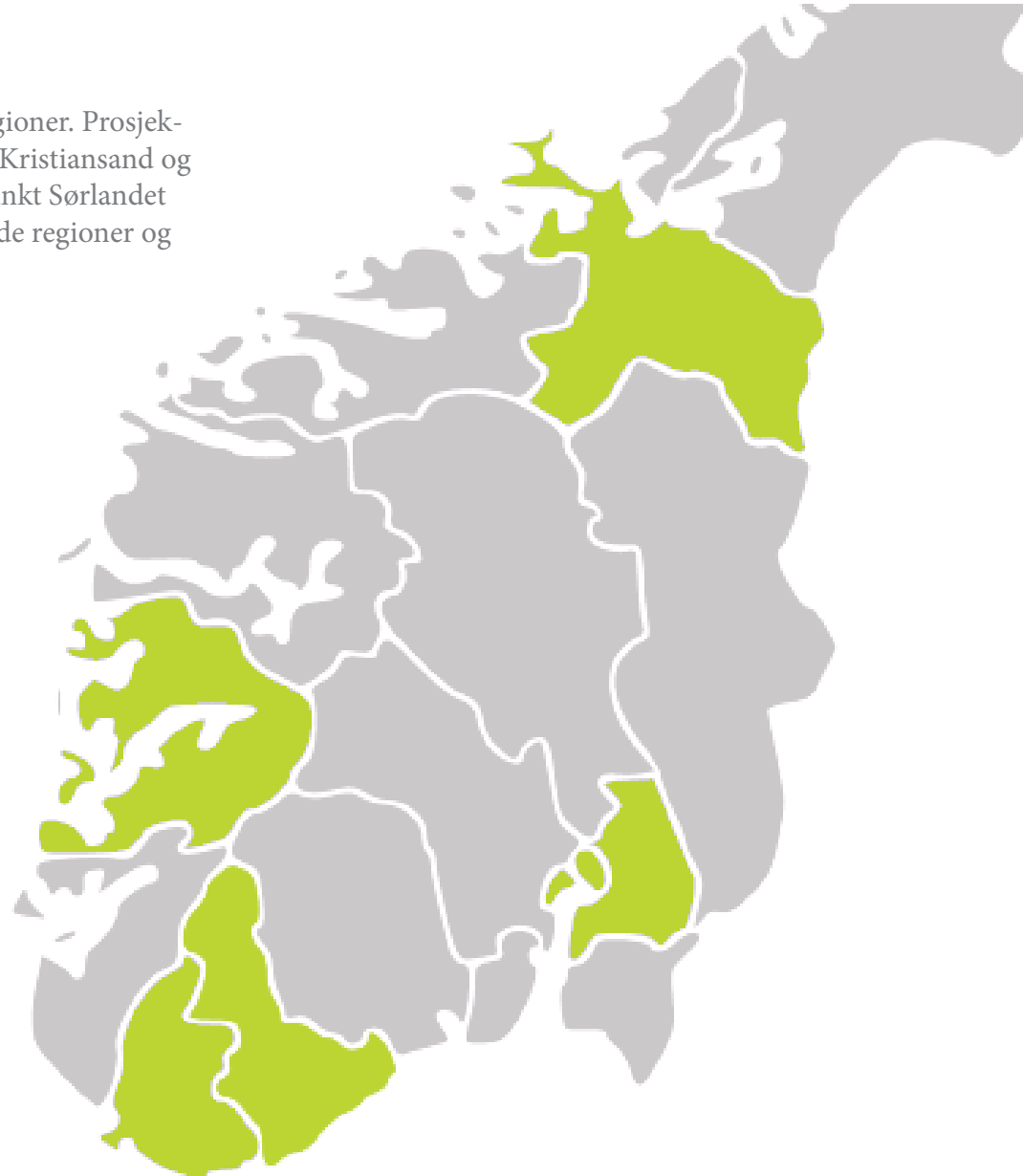
Bergen
Fjell

Oslo

Akershus
Asker

Sør-Trøndelag
Trondheim

Sørlandet
Kristiansand
Birkenes
Lillesand
Søgne
Vennesla
Iveland
Songdalen

Tilbydere

For å gjøre det så enkelt og trygt som mulig å bli oljefri, samarbeider prosjektet med tilbydere av fornybare oppvarmingsløsninger, rens og fjerning av oljetanker og energirådgivningstjenester.

Når Oljefri lanseres i en ny region, gjennomføres en grundig kartlegging av markedet for disse tjenestene i regionen og den enkelte bedrifts kompetanse og økonomi.

Alle bedriftene som søker om deltakelse går deretter gjennom en omfattende kvalitetssikringsprosess før de formelt kan godkjennes som tilbyder i Oljefri. Her vurderes bedriftens produkter/løsninger, økonomi, formelle kompetanse og oppfølging av kunder. Oljefri samarbeider med totalt 33 tilbydere, hvorav 19 er nye i 2012.

Fornybare oppvarmingsløsninger

Rens og fjerning av oljetanken

Energirådgivnings-tjenester

Bruce L. Bergendoff,
sivilarkitekt MNAL

SEPTIKSERVICE AS

Varme As
Vestlandets fremste spesialist på varmeprodukter

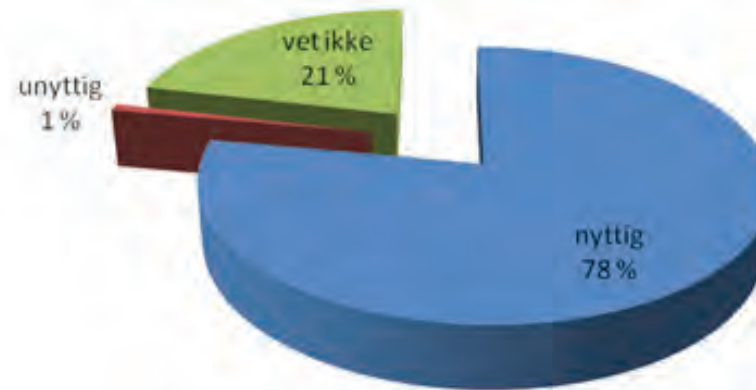
Besøk og brukere på oljefri.no

På oljefri.no finner bolig- og byggeiere uavhengig informasjon om de fornybare oppvarmingsalternativene til oljefyring, informasjon om regelverk, støtteordninger og energifrigjøringstiltak. I kommunene hvor Oljefri er lansert kan man også sende forespørsel direkte til Oljefris tilbydere. Slik gjør prosjektet det enklere og tryggere å bli oljefri og spare energi. I 2012 har nettsiden hatt en økning i antall brukere, forespørsler og henvendelser.

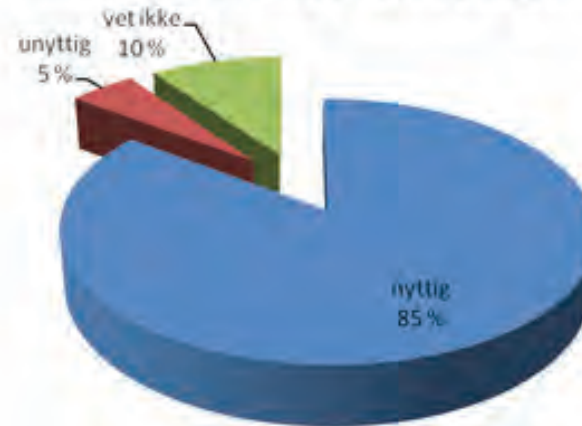
I en brukerundersøkelse svarer 78 prosent at nettsiden oljefri.no er nyttig. Bare 1 prosent synes nettsiden ikke er nyttig. Hele 85 prosent svarer også at de synes muligheten til å sende forespørsel til kvalitetssikrede tilbydere er nyttig.

Brukerundersøkelsen ble sendt på e-post 9. september til alle som har sendt forespørsel via oljefri.no fra 31. mai 2011 – 31. mai 2012. Spørreundersøkelsen var frivillig og anonym med en blanding av bundne og ubundne spørsmål. 33 prosent besvarte undersøkelsen. Den er ikke statistisk representativ, men gir oss likevel et tydelig bilde når det gjelder hvordan Oljefri oppfattes, og hvor mange brukere som gjennomfører klimatiltak.

Er nettsiden oljefri.no nyttig?

Er muligheten til å sende kvalitetssikrede tilbydere forespørsel nyttig?

Nettsiden:
 Antall besøk og brukere:
 34 227 besøk (+ 25 prosent fra 2011)
 26 199 unike brukere (+ 23 prosent fra 2011)
 429 mottatte henvendelser (+ 24 prosent fra 2011)

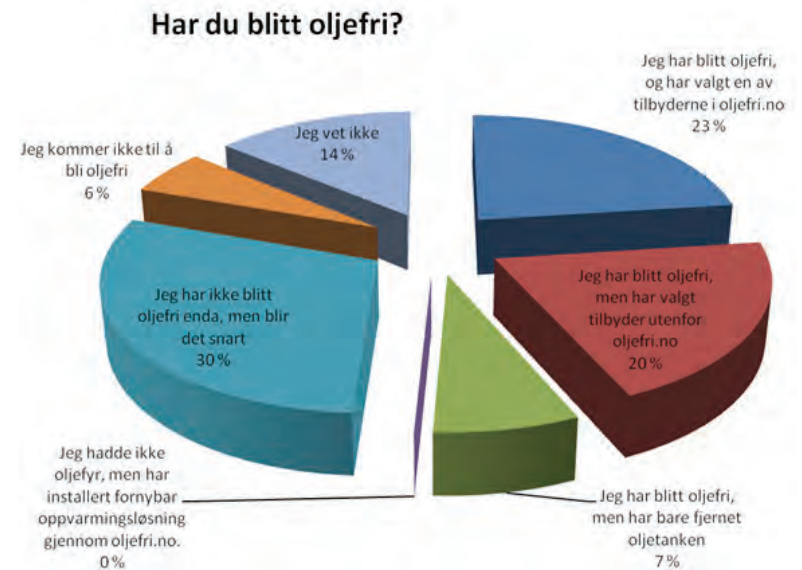
Sosiale medier:
 Oljefri har egen facebookside med 1 276 følgere (+ 35 prosent fra 2011). 80 følger Oljefri på twitter.
 Sosiale medier brukes aktivt for å informere om nyheter, aktiviteter og arrangementer.

Har du blitt oljefri?

Oljefri oppnår resultater ved å legge til rette for at flere erstatter oljefyrer og parafinbrennere. I brukerundersøkelsen oppgir hele 50 prosent (+ 27 prosent fra 2011) at de alt har blitt oljefri, 7 prosent av disse har bare fjernet oljetanken. I tillegg opplyser 30 prosent at de vil bli oljefri snart (- 15 prosent fra 2011). 14 prosent vet ikke (- 12 prosent fra 2011), mens bare 6 prosent opplyser at de ikke vil bli oljefri (+ 1 prosent fra 2011).

Økningen fra en tilsvarende undersøkelse i 2011 er stor. 27 prosent flere opplyser at de har blitt oljefri.

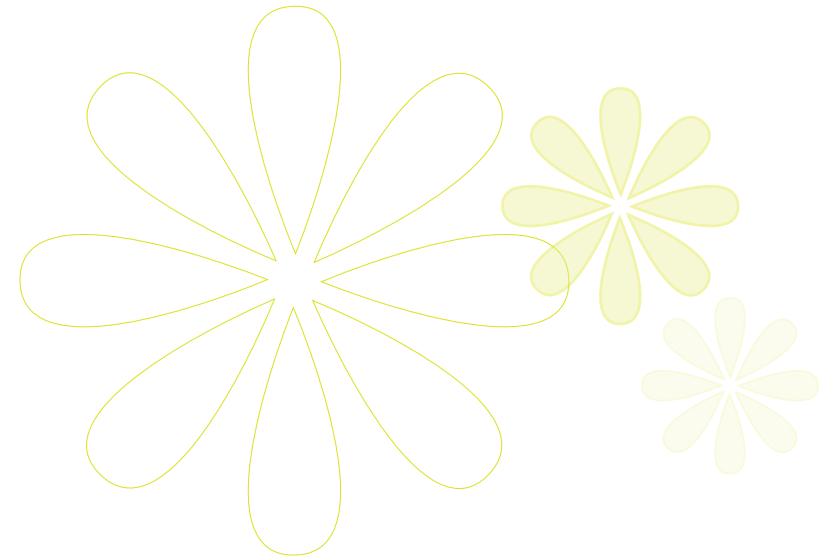
Aktiviteter

Lansering

I 2012 har Oljefri blitt lansert i to nye regioner.

Lansering i Trondheim 4. mai

Oljefri ble lansert i Trondheim på Nordre gate med innledninger ved Lars Haltbrekken, leder i Naturvernforbundet og Jan Bojer Vindheim, leder i byutviklingskomiteen. Det ble også holdt konsert med oljetank av Oljefris "ad horkester", Ledningarna. I løpet av uka ble oljetanken forvandlet til et interaktivt kunstverk av installasjonskunstner Hazel Barstow.

Lars Haltbrekken er med å lansere Oljefri i Trondheim

Konsert med oljetank og bandet Ledningarna

Lansering i Kristiansand 19. oktober

Oljefri ble lansert i Kristiansand i Markens med avduking av oljetank, innlegg ved Jørgen Kristiansen, Varaordfører i Kristiansand og Maren Esmark, Generalsekretær i Naturvernforbundet. Etter innleggene var det konsert med Kristiansand skolemusikkorps som spilte på en oljetank.

Marte Rostvåg Ulltveit-Moe,
kampanjeansvarlig Oljefri Knutepunkt Sørlandet

Kristiansand Skolemusikkorps spiller konsert med oljetank

Jørgen Kristiansen, Varaordfører i Kristiansand

Informasjonsmøter

Å bli oljefri krever kunnskap. Kunnskap om de fornybare oppvarmingsalternativene, kostnader forbundet med utskiftingen, aktuelle støtteordninger og regelverk, og ikke minst om hvordan man i praksis går frem for å bli oljefri. Informasjonsmøter for boligeiere arrangeres for å gjøre denne informasjonen tilgjengelig for flest mulig.

Informasjonsmøte for boligeiere i Trondheim 9. mai

150 personer møtte opp på informasjonsmøte om å bli oljefri og spare energi. Innlegg av Hallgeir Frøseth Opdal og Johanne Sæther Houge fra Naturvernforbundet om Oljefri. Sverre I. Heimdal fra Enova fortalte om støtteordninger. Jørn Stene fra COWI orienterte om alternative oppvarmingsløsninger til oljefyr i boliger, mens Magne Vaagsland i

Naturvernforbundet orienterte om energieffektiviserings-tiltak i husholdninger.

Informasjonsmøte for boligeiere i Bergen/Fana 10. mai

70 personer deltok på bydelsmøtet som hadde innlegg ved Knut Olav Knudsen i VVS-foreningen om fornybare oppvarmingsløsninger, Elisabeth Mikalsen, feiermester i Bergen brannvesen, om vedfyring og regelverk knyttet til nedgravde oljetanker, mens Arne Troye og Gunhild Nysæther fortalte om sine erfaringer med å bli oljefri.

Informasjonsmøte for boligeiere i Kristiansand 22. oktober

110 mennesker møtte opp på informasjonsmøte om oljetanker og fornybare oppvarmingsløsninger i Kristiansand rådhus.

Informasjonsmøte for boligeiere i Trondheim.

Byggeiere møter leverandører av energieffektiviserings-tjenester hos Bergens Næringsråd.

De frammøtte fikk blant annet en grundig orientering av Enovas spesialrådgiver Sverre Heimdal om de økonomiske støtteordningene for husholdninger, samt innlegg om fornybare oppvarmingsløsninger ved Knut Olav Knudsen fra VVS-foreningen.

Informasjonsmøte for boligeiere i Asker 23. oktober

Over 100 personer fikk med seg informasjonsmøtet om klimavennlig oppvarming. Programmet inneholdt innledninger av Asker kommune og Naturvernforbundet, samt presentasjoner fra Norsk varmepumpeforening, Norsk bioenergiforening og energirådgiver Dag Arne Høystad. Etter møtet kunne deltakerne snakke uforpliktende med Oljefris tilbydere av fornybare oppvarmingsløsninger og rens og fjerning av oljetank.

Informasjonsmøte for boligeiere i Søgne og Songdalen 23. oktober

50 mennesker møtte opp på informasjonsmøtet på Søgne Gamle Prestegård. Møtet ble åpnet av ordfører Åse Severinsen, og eksperter fra Enova og VVS-foreningen holdt innledninger og ble deretter utfordret av publikum med spørsmål om alt fra oljetanker til solfangere.

Seminar om energieffektivisering med bransjetreff for næringsbyggeiere i Bergen 18. oktober

Oljefri arrangerte sammen med Bergen Næringsråd, Bergen Smart City og Enova et seminar om energieffektivisering i næringsbygg, og bransjetreff der næringsbyggeiere fikk treffe femten ledende bedriftene innen energieffektivisering. Mer enn 70 personer deltok på arrangementet. Nils Tore Skogland, daglig leder i Naturvernforbundet Hordaland, innledet på fagseminaret.

Utsendte brev

I samarbeid med den enkelte kommune er det blitt sendt ut brev til innbyggere registrert enten med nedgravd oljetank eller oljefyrt anlegg eller ildsted. I brevene inviteres innbyggerne til informasjonsmøte, får informasjon om pålagt tilsyn med nedgravde oljetanker, og oppfordres

til å bli med på klimadugnad gjennom å bli oljefri.

I 2012 har det blitt sendt ut 4000 slike brev i Bergen, 5 500 i Trondheim, 1000 i Asker, 2 300 i Kristiansand og 450 i Søgne kommune.

Stunts, stands og utstilling

“Biblioteker for Klimahandling” i Knutepunkt Sørlandet

Utstilling av bøker i folkebibliotek om klima, fornybar energi, oppvarmingsløsninger på biblioteket i Lillesand, Vennesla, Søgne, Nodeland og Vågsbygd og i Kristiansand folkebibliotek.

Stand på boligmesse 30. august – 2. sept i Bergen

Oljefri snakket med boligmessens deltakere om utfasing av fossil energi, fornybare oppvarmingsløsninger og energisparing.

Marken barnehage maler oljetankene

Befaringer og visninger

I løpet av 2012 har Oljefri vært med på å arrangere flere visninger av fornybare varmeanlegg og bygninger med innovative energiløsninger.

Varmepumpevisning 14. mai i Bergen

15 fremmøtte fikk med seg muligheten til å besøke en enebolig der oljefyr var erstattet med luft-vann-varmepumpe. Boligeier, tilbyder og Naturvernforbundet svarte på spørsmål og fortalte om anlegget og prosessen fra oljefyrt til oljefri.

Varmepumpens utedel

Oljefri-tilbyder Hjelme VVS ved Otto Hjelme, forteller om varmepumpen hjemme hos Oddbjørn Solberg.

Lansering av Oljefri med befaring 22.oktober i Birkenes

Birkenes kommune satser på bioenergi og flis. Ordfører Arild Windsland kastet glans over lanseringen, mens vaktmester Elmo Harrendran viste rundt på Valstrand varmesentral, som fyres med flis.

Marte Rostvåg Ulltveit-Moe, prosjektansvarlig i Oljefri Knutepunkt Sørlandet, diskuterer bioenergi med ordfører i Birkenes, Arild Windsland (H) ved flislageret.

Media

Oljefri har siden oppstarten oppnådd betydelig oppmerksomhet i både lokale, regionale og nasjonale medier. Når vi går ut i media er vi ikke bare opptatt av å synliggjøre Oljefri, men ønsker å sette fokus på klima- og miljøproblemene knyttet til oljefyring, på de aktuelle erstatningsløsningene, og ikke minst på alle de personene og bedriftene som gjennomfører klimatiltak og har blitt oljefri.

I 2012 har vi fått mange oppslag i ulike medier. Vi har spesielt lyktes med å synliggjøre lanseringen av Oljefri til nye regioner, de som har blitt oljefri og gjennomført et viktig klimatiltak og forurensingsrisikoen knyttet til nedgravde oljetanker, og om kommunene har oversikt over disse tankene.

De neste sidene viser et utvalg medieoppslag om Oljefri publisert i løpet av 2012

Går sammen med naboen for å spare penger

GÅ SAMMEN MED NABOEN OG SPAR PENGER PÅ Å SKIFTE UT OLJEFYREN

Familien Adeler sparte mange penger på å gå sammen med naboen om å bytte ut oljefyren. Det er penger å spare på å gå sammen med naboen når du skal bytte ut den gamle oljefyren.

LINN MARIE HAMMERNES KJERSTI KANESTRØM LIE
linn.marie.hammernes@nrk.no kjersti.kanestrom.lie@nrk.no

Publisert 07.09.2012 15:34.

Innen år 2020 skal alle de gamle oljefyrene være borte. Dermed må tusenvis av husstander gå over til fjernvarme og bergvarmepumper de neste årene.

Les også: 100 000 må bytte fyringsanlegg

Familien Adeler på Bækkelaget har allerede byttet ut oljefyren med en mer miljøvennlig variant, og har valgt å gå sammen med naboen for å få ned utgiftene.

– Vi borret sammen og hadde identisk anlegg. På det sparte vi cirka 20.000 kroner hver. Så det er veldig lurt å gå sammen og gjøre ting felles, sier Alf Adeler.

Artikkelen fortsetter under bildet

16 Nyheter

Trondheim

Havna i dag
18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

Friday's må utsette åpningen

Betone endermedalje og utsettelse av åpningen
Opprinnelig skulle utstillingen åpnes på fredag, 18. mai. Men nå er åpningen utsett til torsdag 24. mai. Dette er et resultat av en betongendring som er blitt gjort på grunn av en teknisk feil i utstillingens utrustning.

Oljefri oppvarming på Byåsen

Oljefri ble skrevet i bjar som
Når varmen er koblet til hver Nordhus (NH) på Byåsen og oppvarmingen har grunnet 180 meter under huset.

2 Nyheter

Ordførers dag

18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

Kastet seg foran bil

18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

Trondheimskriver

18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

Ordførers dag

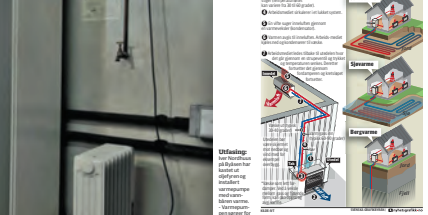
18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

Kastet seg foran bil

18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

Trondheimskriver

18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

Slik fungerer varmepumper
Eksempler på forskjellige typer varmepumper som kan brukes i bolig.

1600 får fyrhjelp

Fyrer varme uten å bruke olje
1600 husholdninger i Trondheim får hjelp til å installere varmepumper som kan erstatte oljekaminene.

16 Nyheter

- Overraskende mange med oljefyr i Fana

18. mai 2012 kl. 12.00
Foto: NTB Scanpix

1600 husholdninger i Fana er fortsatt med oljefyr
Bergen er på plass i de siste årene, men i Fana er det fortsatt mange som bruker oljekamin.

Stainsprut?
Kjøper du rundt med stainsprut? Det kan være en god idé å sjekke opp oljetanken før du kjøper.

16 Nyheter

Nyheter

GRAVES OPP: Asker kommune og Naturvernforbundet oppfordrer deg til å skifte ut den gamle oljetanken med nyere oppvarmingsalternativ. Anslagsvis 3.000 oljetanker ligger nedgravd i Asker. (FOTO: NATURVERNFORBUNDET)

Rundt 3.000 oljetanker nedgravd i Asker

Sannsynligvis ligger 3.000 oljetanker nedgravd i Asker. Og det har de gjort i minst 30 år. Nå oppfordrer Naturvernforbundet og kommunen deg til å fjerne dem.

For det beste følger du med klimavernlig alternativer til oppvarming av ditt hjem. Det er viktig å være oppmerksom på at oljetanken kan være en sikkerhetsrisiko og kan skade miljøet. Det er viktig å være oppmerksom på at oljetanken kan være en sikkerhetsrisiko og kan skade miljøet.

16 Nyheter

Slutt for den gamle oljefyren

DETTA ER OLJEFYREN SOM ER I FASER FOR Å FJERNES. FOTO: TRONDHEIMSKRIVER

Brukte 50.000,- året på oppvarming

Familien var til dets oppvarmingsalternativ som brukte 50.000,- året på oppvarming. Nå har de byttet til varmepumper og spart penger.

Oppvarming med varmepumper
Varmepumper er et miljøvennlig og økonomisk alternativ til oljekamin. De kan spare opp til 50 prosent på oppvarmingskostnader.

16 Nyheter

Lanserer Oljefri.no

OLJEFRIT: Ingvor Thue Olsen, samlet Mørthes gate 30 på Majorstuen.

Det ble kostbart å glemme å sjekke oljetanken

Det kan bli kostbart å glemme å sjekke oljetanken. Et samarbeid mellom kommunen og miljøvernorganisasjonen viser at det er viktig å sjekke oljetanken før du kjøper.

Ansvarlige selv
De som kjøper oljetanken for å se om den kan brukes fortsatt som reserve til varmepumper, vises det opp at det er viktig å sjekke oljetanken før du kjøper.

16 Nyheter

DINE PENGER

Skriv ut | LUKK

TEKKENDE BOMBE: Ikke alle vet om de har en oljetank i hagen. De færreste kommuner har oversikt, følge en undersøkelse av Natur & Miljø. Går det hull på tanken og olje lekker ned i grunnen, må du selv eller borettslaget betale for rengjøring. Det kan bli svært kostbart. FOTO: OSLO KOMMUNE

Har du en tikkende økonomisk bombe i hagen?

Du risikerer hundretusener hvis oljetanken lekker. Bergen har flest midtre oljetanker, viser førundersøkelse. Men bare 4 av 10 kommuner har kartlagt midtre oljetanker. Se om din kommune har oversikt.

16 Nyheter

Nyheter - Indre By

OLJEFRIT: Ingvor Thue Olsen, samlet Mørthes gate 30 på Majorstuen.

Det ble kostbart å glemme å sjekke oljetanken

Det kan bli kostbart å glemme å sjekke oljetanken. Et samarbeid mellom kommunen og miljøvernorganisasjonen viser at det er viktig å sjekke oljetanken før du kjøper.

Få hjelp på temakveld
• For dem som er usikre på hvordan de skal sjekke oljetanken, er det viktig å være oppmerksom på at oljetanken kan være en sikkerhetsrisiko og kan skade miljøet.

Medieoppslag 2012

Avis/magasin/nett

Ullern Avis 08.03. 2012: Oslo Vest på Oljetank-toppen
dittOslo.no 09.03.2012: Oljetank-verstinger i Oslo vest
Norsk VVS 12.03.2012: Klare for utskifting
Borettslagbilag i Dagbladet 14.03.2012: Bli oljefri – spar penger og miljø
Nordre Aker Budstikke / eiendomsoslo.no 15.03.2012: På oljetanktoppen
Lokalavisen Frogner / eiendomsoslo.no 15.03.12: Frogner-hage dynket i olje
Østkantavisa 17.03.2012: Det ble kostbart å glemme å sjekke oljetanken
Boligavisen Sparebanken Vest 24.04.2012: Fjern oljefyren, reduser utslipp og spar penger
Fanaposten 02.05.2012: Inviterer fanabuer til å bli oljefri
trondheim.kommune.no 03.05.2012: Nesten 6 000 oljefyrer i Trondheim: Bli oljefri!
Adresseavisa 04.05.2012: Oljefri oppvarming på Byåsen
NRK Trøndelag 04.05.2012: Sier nei til oljefyren
Fanaposten 08.05.2012: - Overraskende mange med oljefyr i Fana
Fanaposten 11.05.2012: Vil gjeninnføre oljepant
vaf.no 02.08.2012: Fylkeskommunen gir støtte til Oljefri
Borettslagsbilag i Dagbladet 05.08.2012: Klar, ferdig, frigjør!
VVS-aktuelt 12.09.2012: Ut med olje - inn med pelletsfyring
V&B - 09.2012: Endelig oljefri
Ullern Avis 04.10.2012: Nå tennes tusenvis av oljefyrer ...som blir forbudt om syv år
Ditt Oslo 06.10.2012: Nå tennes tusenvis av oljefyrer
Fædrelandsvennen 19.10.2012: Vil ha klimabombene bort fra privatboliger
Din Side 22.10.2012: Vil ha forbud mot oljefyring
Budstikka 22.10.2012: Rundt 3.000 oljetanker nedgravd i Asker
Bergen Næringsråd 22.10.2012: En effektiv dag
Lillesands-Posten 23.10.2012: Går inn for mer flisfyring
Fædrelandsvennen 23.10.2012: Slutt for den gamle oljefyren
Fædrelandsvennen 23.10.2012: Brukte 50.000,- i året på oppvarming
Fædrelandsvennen 23.10.2012: Lanserer Oljefri.no

Budstikka 23.10.2012: Vil ha slutt på oljefyring
NRK.no 27.10.2012: Alle varmpumper må renses
Din Side 30.10.2012: Ditt ansvar å forhindre forurensing
BirkenesAvisa 31.10.2012: Flott med flis
Fædrelandsvennen 03.11.2012: Lokale klimahelter
Dine penger 04.11.2012: Har du en tikkende økonomisk bombe i hagen?
Østlandets Blad 05.11.2012: Nedgravde oljetanker kan bli en dyr miljøbombe
VVS-Aktuelt 05.11.2012: Vil oljefyringen til livs
Østlendingen 06.11.2012: Miljøbombene lekker
Kommunal Rapport 07.11.2012: Seks av ti holder ulovlig på miljøinformasjon
VVS-Forum 08.11.2012: Kommunene viser sløvheter med nedgravde oljetanker
Røyken og Hurum Avis 20.11.2012: Tikkende miljøbomber
VVS-Aktuelt 08.11.2012: Skremmende dårlig oversikt

Radio

NRK Radio Trøndelag 04.05.2012: Oljefri lansert i Trondheim
NRK Radio Trøndelag 04.05.2012: Oljetanken graves opp
Nitimen NRK 05.05.2012: Kunstnertanker
NRK Østlandssendingen 11.06.2012: 100 000 må bytte fyringsanlegg
NRK Trøndelag Radio / nett 26.11.2012: Snart slutt med oljefyring

TV

NRK Trøndelag Midtnytt 04.05.2012: Tanker blir til nye instrumenter
NRK Sørlandsrevyen 17.10.2012: Offensiv mot oljefyring hjemme
NRK Østlandssendingen 07.09.2012: Går sammen med naboen for å spare penger

Kartlegging

Kommunekartlegging av oljefyring, nedgravde oljetanker og energirådgivning

I 2012 har Naturvernforbundets magasin Natur & miljø gjennomført en stor kommuneundersøkelse for å kartlegge kommunenes oversikt over nedgravde oljetanker. Undersøkelsen viser at seks av ti kommuner i Norge ikke har god oversikt, slik det er pålagt i forskriften. Undersøkelsen ble sendt til rådmenn i alle kommunene i Norge. 162 kommuner svarte (35 prosent).

Har kommunen register over tanker over 3200 liter?

TEMA ENERG: Oljetanker

TUSENMIS AV TIKKENDE BOMBER

Over hele landet lekker det olje ut i grunnen fra tusenvis av gamle oljetanker, som burde vært fjernet for lenge siden. Likevel har bare 4 av 10 kommuner oversikt over nedgravde oljetanker i sitt område, viser en undersøkelse Natur & miljø har gjort.

Skjål TOR BLAVNE CHRISTENSEN

tor.blavne@natur.no

– Det er skremmende at kommunene har så dårlig oversikt. Hvis man plutselig får oljeforurensning i jordkvaliteten eller en elfv, så mangler de fleste av landets kommuner en oversikt over hvor det kan komme fra, sier Johannes Sæther Høngse, rådgiver i Naturvernforbundet.

DE FLESTE BRYTER REGLENE
Nedgravde oljetanker regnes som en av de største kildene til grunnforurensning. Klima- og forurensningsdirektoratet har tidligere anslått at det finnes 3000 000 tanker i Norge. Vir undersøkelse viser at det bare er toppen av isfjellet som er registrert. Blåge forureningsdirektoratet skal alle kommuner føre et register over nedgravde oljetanker som er større enn 3200 liter. Undersøkelsen viser at de fleste norske kommuner bryter forskriften. Bare 40 prosent av kommunene svarte at de har et slikt register.

– Desverre er ikke dette overvåket. For mange kommuner kommer dette langt ned på lista. Når man ikke har oversikt tror man at man ikke har noe problem, men oljetankene ligger der og lekker, sier Sæther Høngse.

DET ER IKKE HVA DE HAR
Langest sendte Natur & miljø ut en undersøkelse til rådmenn i alle landets 490 kommuner. 162 av dem svarte. Resultatet viser at 38 prosent mangler register over oljetankene, mens 9 prosent har registre

STOR KOMMUNE-UNDERSØKELSE

stret som av tankene i kommunen. Hele 13 prosent svarte at de ikke vet om de har register.

Mange av oljetankene stammer fra en tid da oljeskrapene tilhord fullt oljetank ble de store å knappe olje av dem i en gitt periode. Mellom 1950 og 1980 ble tilsvarende av tanken grund ned. De aller fleste er enkeltbunnede stilltanker med en levid på cirka 25-30 år, ifølge Veritas, 20-60 år senere ligger de fleste fortsatt nedgravd. Mange av dem med olje som fortsatt lekker ut i grunnen.

STOR MØRKETALL
Kommunene som svarte på vår undersøkelse har registrert 20 000 nedgravde oljetanker på mer enn 3200 liter. I tillegg har de registrert 45 000 mindre tanker. Det er bare toppen av isfjellet. I tillegg kommer tankene for alle kommunene som mangler register og de som ikke svarte på undersøkelsen. Dessuten er det svært få kommuner som har god oversikt over de små tankene. Det kan ligge tusenvis av uregistrerte tanker begynt ved norske boliger og næringsbygg. Bare i Skjerve kan det være flere tusen.

– Vi har sendt ut en brevlyst med informasjon om middelet for nedgravde tanker, men det er sikkert mange tynn som ikke melder inn. Jeg vil tro at dette gjelder mange andre kommuner også. Her er det nok store mørketall, sier Øyvind Engelsen i Skjerve kommunen.

GÅR LEKK, FOR ELLER SIDEN
Trond Risting i Steinkjøpving har jobbet med nedgravde oljetanker i 25 år. Han har sett flere eksempler på at lokale myndigheter har foretatt feil ved å grunne, vunn, lekker og overflatevann.

– For alle siden begynner oljetanker å lekker. Det er bare et spørsmål om tid. Hvis det begynner å lekker fra tankene, og oljetanker over i landets delvisvaskbare, er det sier som er ansvarlig, sier Risting.

Han forteller at de finner reiser eller fyringsolje eller parafin i lover tredje tank som de tar opp. Hvert år oppstår det lekkasje fra 80-90 nedgravde oljetanker.

Klima- og forureningsdirektoratet har tidligere anslått at det finnes 300 000 nedgravde oljetanker i Norge. Lekkasje fra slike tanker er en av de største kildene til grunnforurensning.

Klima- og forureningsdirektoratet har tidligere anslått at det finnes 300 000 nedgravde oljetanker i Norge. Lekkasje fra slike tanker er en av de største kildene til grunnforurensning.

Tall fra forsikringsbillettpakket If viser at oppbygging av skadene koster fra 20 000 kroner til flere millioner, ifølge nettavisen Dagsbladet.no

Blåge forureningsdirektoratet er det bransjen som har ansvar for tankene, alle som har en nedgravd oljetank skal sørge for at det er registrert hos kommunen. I tillegg skal stilltanker vedlikeholdes og sjekkes hvert femte år.

TANKDUNGD I OSLO
Oslo kommune har nesten 12 000 store og små tanker i sitt register. Oslo kommune skal foreta en dugnad hvor flere tusen tanker skal tas opp i løvstevn kommunen. Kommunen arbeider nå med å få de verste tankene opp av jorda. I år har 200 eiendomsrett fått hjelp om å fjerne tanker med hull i

– Vi er helt på slutten av dette arbeidet nå og register med å bli ferdig i løpet av året. Neste steg blir tankene som vanlig ikke er kontrollert og tankene som er i dårlig forfatning, sier Per Engelsen, avdelingsleder i vann og avløpsnettet i Oslo kommune.

OLJEFRI
Naturvernforbundet ønsker å få med seg hele landet for på en slik dugnad. På Oljefri.no, et prosjekt Naturvernforbundet står bak, kan man sende inn forespørsler til kvalitetsvurdere bedrifter som kan kontrollere, reise og fjerne oljetanker. Det finnes også gode tips til alternativer til oljefyring.

– Det er ingen grunn til å nøle. Bli med på dugnaden, og få gamle tanker opp av jorda, sier Sæther Høngse.

Fakta
Nedgravde oljetanker
Blåge forureningsdirektoratet skal alle kommuner føre register over nedgravde oljetanker på mer enn 3200 liter. Tall fra Natur & miljøs kommuneundersøkelse viser følgende:
■ 40 % har register
■ 38 % har ikke register
■ 13 % vet ikke om de har register
■ 9 % har delvis oversikt, men ikke register
■ 1 % har ikke slike tanker i kommunen
162 kommuner svarte på undersøkelsen.

Natur & miljø 27

Utdrag fra Natur & miljø sin kommuneundersøkelse

Regional kartlegging av oljefyring

I regi av Oljefri har det blitt gjennomført en kartlegging av omfanget av oljefyring i kommunene i Knutepunkt Sørlandet. I denne kartleggingen sammenstilles all tilgjengelig informasjon i regionen, og gir en oversikt over energiforbruk, energikilder og omfanget av oljefyring i byggsektoren.

Partnere

Oljefris partnere bidrar med å gjøre gjennomføringen av Oljefri mulig. I tillegg er de løsningsorienterte, handlekraftige og fremtidsrettede aktører som tar klima og miljøutfordringene på alvor. Gjennom egen virksomhet og viktig støtte bidrar de til å løse klimautfordringene. Dette har vært Oljefris partnere i 2012:

En annen gruppe viktige støttespillere for Oljefri er bransjeorganisasjonene som bidrar med sin faglige kompetanse og bransjeerfaring.

- Norsk VVS Energi- og Miljøteknisk Forening (VVS-foreningen)
- Norsk Varmepumpeforening (NOVAP)
- Norsk Bioenergiforening (Nobio)
- Norsk Varme
- Norsk Solenergiforening
- Norsk Rørleggerbedrifters Landsforening (NRL).

Asker
kommune

AKERSHUS
fylkeskommune

AUST-AGDER
FYLKESKOMMUNE

BERGEN KOMMUNE

BKK

Fjell
kommune

FRAMTIDENS
BYER

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Knutepunkt-Sørlandet
kommunene

KRISTIANSAND
KOMMUNE

MILJØVERNDEPARTEMENTET

Nord-Trøndelag
fylkeskommune

SØR-TRØNDELAG
FYLKESKOMMUNE

Statkraft

TRONDHEIM
KOMMUNE

VEST-AGDER
FYLKESKOMMUNE

Oljefri innen 2020!

Oljefri er et prosjekt som drives av Naturvernforbundet i samarbeid med kommuner, fylker, Miljøverndepartementet, regionalt næringsliv og lokale bedrifter. Målet er å gjøre det enklere for bolig- og byggeiere å erstatte oljefyr med fornybare løsninger og spare energi.

Naturvernforbundet ble grunnlagt i 1914 og er Norges eldste natur- og miljøvernorganisasjon. Vi er en demokratisk medlemsorganisasjon med rundt 20 000 medlemmer og over 100 fylkes- og lokallag i hele landet. Naturvernforbundet jobber for å sikre livsmiljøet slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrensen i naturen.

Kontaktpersoner i Oljefri

Prosjektkoordinator: Johanne Sæther Houge: jsh@naturvernforbundet.no

Markedskoordinator: Peter Heimstad: ph@naturvernforbundet.no

Informasjonsansvarlig og kampanjeansvarlig Hordaland: Silje Østerbø: silje@naturvernforbundet.no

Kampanjeansvarlig Trondheim: Hallgeir Frøseth Opdal: hol@naturvernforbundet.no

Kampanjeansvarlig Knutepunkt Sørlandet: Marte Rostvåg Ulltveit-Moe: marterum@naturvernforbundet.no

Kampanjeansvarlig Oslo og Akershus: Une Aina Bastholm: uab@naturvernforbundet.no

 oljefri.no

 Naturvernforbundet